

СОВЕТ
НОРЛАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
НОРЛАТ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

17 декабрь 2025 ел

КАРАР

№18

Зеленодольск муниципаль районы
Норлат авыл жирлеген муниципаль
вазыйфаларын биләүче затларны даими
нигездә иминләштерү тәртибе һәм
шартлары турындагы нигезләмәне раслау
хакында.

«Муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы депутаты, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, Татарстан Республикасында жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 2 статьясындагы 1 өлешенә 8 пунктны гамәлгә ашыру максатларында Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеген Советы карар итте:

1. Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеген муниципаль вазыйфаларын биләүче затларны даими нигездә иминләштерү тәртибе һәм шартлары турында кушымтада бирелә торган нигезләмәне расларга. Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеген муниципаль вазыйфаларын биләүче затларны даими нигездә иминләштерү тәртибе һәм шартлары турында кушымтада бирелә торган нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар 2026 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Интернет челтәренә Татарстан Республикасы хокукый информация рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль районы информация сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук Норлат авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында: Норлат авылы, Гагарин урамы, 46 йорт (жирлек администрациясе бинасы), Норлат авылы, М. Фәйзуллин урамы, 17 йорт («Идел Аръягы» үзәге бинасы) урнаштырырга.

Норлат авыл жирлеген башлыгы, Совет рәисе

И.М.Саттаров

**Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге муниципаль
вазыйфаларын биләүче затларны даими нигездә иминләштерү тәртибе һәм
шартлары турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге нигезләмә «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 2 статьясындагы 1 өлешенең 8 пункты нигезендә әзерләнде һәм Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге муниципаль вазыйфаларын даими нигездә (алга таба - муниципаль вазыйфалар) биләүче затларны иминләштерү тәртибен һәм шартларын билгели.

1.2. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның гомере һәм сәламәтлеге муниципаль вазыйфаны биләүнең бөтен чоры дәвамында иминләштерелергә тиеш.

1.4. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган иминият очраklары килеп чыкканда, муниципаль вазыйфаны биләүче затның үлеме яки инвалидлыгы муниципаль вазыйфаны биләү чорында булган гариплек, имгәнү яки авыру нәтижәсендә килеп чыкса, иминият түләвен алу хокукы муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел дәвамында саклана.

1.5. Иминиятләштерүчене сайлау Муниципаль һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.6. Иминиятләштерүче-Зеленодольск муниципаль районының Норлат авыл жирлеге Советы (алга таба - иминиятләштерүчеләр).

1.7. Муниципаль вазыйфаны биләүче затлар иминләштерелгән затлар була.

II. Иминият шартнамәсе

2.1. Иминиятләштерү шартнамәсе иминләштерелгән зат (файда алучы) файдасына иминиятләштерүче белән иминиятләштерүче арасында Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә иминият яклавы белән бер календарь елга тәүлегенә 24 сәгать дәвамында төзелә.

2.2. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгән иминият очраklары өчен иминиятләштерүче тарафыннан иминият шартнамәсендә файда алучылар даирәсе билгеләнә. Иминләштерелгән затның үлгән көненә аның белән теркәлгән никахта торучы ире (ире), иминләштерелгән затның ата - анасы (уллыкка

алучылары), иминлэштерелгән затның бабасы һәм эбисе, әгәр алар аны кимендә өч ел тәрбияләсәләр яисә матди карап торсалар, файда алучылар сыйфатында иминият шартнамәсендә иминлэштерүче дип аталырга тиеш, иминлэштерелгән затның үги әтисе һәм үги әнисе-әгәр алар аны кимендә биш ел тәрбияләсәләр яки матди яктан карасалар, иминлэштерелгән затның 18 яшькә кадәргә яки аннан өлкәнрәк балалары, әгәр алар 18 яшькә кадәр инвалид булсалар, шулай ук оештыру-хокукий формаларына һәм милек формаларына бәйсез рәвештә белем бирү оешмаларында укуны тәмамлаганчы, әмма алар 23 яшькә житкәнче белем алучылар, иминлэштерелгән зат тәрбиясендәгеләр. Файда алучылар иминият шартнамәсендә муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар биргән мәгълүмат нигезендә иминиятлэштерүче тарафыннан билгеләнгән тәртиптә күрсәтелә. Иминият шартнамәсендә файда алучылар күрсәтелмәгән очракта, иминлэштерелгән затның варислары граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә файда алучылар дип таныла.

2.3. Муниципаль вазыйфаны биләүче затның муниципаль вазыйфаны биләве төзелгән иминият шартнамәсенә гамәлдә булу срогы тәмамланганчы туктатылуы муниципаль вазыйфаны биләүне туктаткан көннән муниципаль вазыйфаны биләүче күрсәтелгән затка карата аның гамәлдә булуы туктатылуга китерә. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата иминият шартнамәсе вакытыннан алда туктатылган очракта, күрсәтелгән нигез буенча иминиятче муниципаль вазыйфаны биләүче затны иминиятлэштерүгә бәйле рәвештә түләнгән иминият премиясен муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата иминият шартнамәсенә калган гамәлдә булу вакытына пропорциональ өлешендә иминиятлэштерүчегә VII бүлектә билгеләнгән тәртиптә кире кайтара әлеге нигезләмәдәге.

III. Иминият очраklары

3.1. Иминият очраklары булып:

1) иминлэштерелгән затның муниципаль вазыйфаны биләү чорында, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә муниципаль вазыйфаны биләү чорында алган гариплек, имгәнү яисә авыру нәтижәсендә вафат булуы;

2) иминлэштерелгән затка муниципаль вазыйфаны биләгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплеге, имгәнүе яисә авыруы аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгеләү;

3) муниципаль вазыйфаны биләгән чорда иминлэштерелгән затның имгәнүе яисә имгәнүе;

4) иминлэштерелгән затның медицина бәяләмәсе нигезендә сәламәтлеге торышы буенча муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган һәм инвалидлык билгеләүгә бәйле булмаган авыру алуы.

IV. Иминият суммалары һәм иминият премияләре күләмнәре.

4.1. Иминлэштерелгән затларга (файда күрүчеләргә) түләнә торган иминият

суммаларының күләмнәре биләгән муниципаль вазыйфа буенча айлык акчалата түләүдән чыгып, 1,2 коэффициентын (алга таба - акчалата түләү) кулланып билгеләнә.

4.2. Иминият суммасын исәпләгәндә биләгән муниципаль вазыйфа буенча иминият очрагы башланган көнгә билгеләнгән акчалата түләү, аның артуын (индексациясен) исәпкә алып исәпкә алына.

4.3. Иминият очраклары килеп чыкканда иминият суммалары түбәндәге күләмнәрдә түләнә:

1) иминләштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләгән чорда вафат булган очракта, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплеге, имгәнүе яисә авыруы аркасында муниципаль вазыйфаны биләве туктатылганнан соң бер ел эчендә - 26,25 акчалата бүләкләү. Күрсәтелгән иминият суммасы файда алучыларга тигез өлешләрдә түләнә;

2) иминләштерелгән затка муниципаль вазыйфаны биләгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплек, имгәнүе яисә авыруы аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгеләнгән очракта:

I төркем инвалидка-17,5 акчалата бүләкләү;

II төркем инвалидка-12,25 акчалата бүләкләү;

III төркем инвалидка-10,5 акчалата бүләкләү;

3) иминләштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган очракта:

авыр имгәнүе яки имгәнүе-7 акчалата бүләкләү,

жиңелчә имгәнүе яки имгәнүе - 1,75 акчалата бүләк.

«Хәрби хезмәткәрләрнең, хәрби жыеннарга чакырылган гражданның, Россия Федерациясе Эчке эшләр органнарының, дәүләт янгынга каршы хезмәтенең рядовой һәм житәкчелек составы затларының, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе Милли гвардиясе гаскәрләре хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе мәжбүри башкару органнары хезмәткәрләренең гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән: имгәнүләренә һәм жәрәхәтләренә тиешле иминият суммасы түләнә торган авыр яисә жиңел жәрәхәтләр (жәрәхәтләр, жәрәхәтләр, контузияләр) исемлегенә кергән авыр яисә жиңел жәрәхәтләргә карый торган жәрәхәтләр (жәрәхәтләр, жәрәхәтләр, контузияләр) исемлеге нигезендә гамәлгә ашырыла.,

4) иминләштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган авыру алган очракта-8,75 акчалата бүләкләү.

4.4. Әгәр Федераль медик-социаль экспертиза учреждениесендә янадан тикшерү уздырганда иминләштерелгән затка муниципаль вазыйфаны биләү чорында йә муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел узганчы инвалидлык төркеме арттырылса, иминият суммасы күләме яңа билгеләнгән инвалидлык төркеме буенча тиешле акчалата түләүләр саны белән акчалата түләүләр саны арасындагы аерманы тәшкил итә торган суммага арта.элекке инвалидлык төркеме буенча тиешле түләүләр.

4.5. Әгәр иминләштерелгән затка иминият очрагы белән бәйле рәвештә

иминият суммасы түлөнгөн булса, эмма иминият очрагы башланган көннөн алып бер ел эчендә һәм аның белән турыдан-туры бәйле рәвештә сәламәтлеге начарланган яки үлгән булса, элек түлөнгән иминият суммасыннан (иминият суммаларыннан) чигереп, өстәмә иминият түләүләре башкарыла. Әгәр иминләштерелгән затка иминият очрагы белән бәйле рәвештә иминият суммасы түлөнгән булса, эмма иминият очрагы башланган көннөн алып бер ел эчендә һәм аның белән турыдан-туры бәйле рәвештә сәламәтлеге начарланган яки үлгән булса, элек түлөнгән иминият суммасыннан (иминият суммаларыннан) чигереп, өстәмә иминият түләүләре башкарыла.

4.6. Һәр иминләштерелгән зат өчен түләнә торган иминият премиясе күләме иминләштерү шартнамәсе белән билгеләнә һәм иминләштерелгән затның акчалата түләвен иминләштерү шартнамәсен төзү вакытына билгеләнгән иминләштерү премиясенен 8,75 процентыннан артыграк була алмый.

V. Иминиятләштерүче иминият суммасын түлөүдән азат итү нигезләре.

5.1. Иминиятләштерүче, әгәр иминият очрагы булса, иминият суммасын түлөүдән азат ителә:

1) иминләштерелгән зат тарафыннан суд тарафыннан билгеләнгән тәртиптә ижтимагый куркыныч дип танылган гамәл кылу нәтижәсендә килеп чыккан;

2) иминләштерелгән затның алкоголь, наркотик яисә токсик исерүенә суд тарафыннан билгеләнгән турыдан-туры сәбәп бәйләнешендә тора;

3) иминләштерелгән затның үз сәламәтлегенә белә торып зыян салуы яисә үз-үзенә кул салуы нәтижәсе булып тора.

5.2. Иминләштерелгән затның үлеме суд тарафыннан дәлилләнгән үз-үзенә кул салуга кадәр житкерү нәтижәсе булган очракта, иминиятләштерүче иминият суммасын түлөүдән азат ителми.

5.3. Иминият суммасын түлөүдән баш тарту турындагы карар иминиятләштерүче тарафыннан кабул ителә һәм иминләштерелгән затка (файда алучыга) һәм иминиятләштерүчегә әлегә баш тартуның сәбәпләрен мәжбүри дәлилләп нигезләп язма рәвештә иминият суммасын түләүне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән срокта хәбәр ителә.

VI. Иминият суммаларын түләү тәртибе һәм шартлары

6.1. Иминият түләүләре иминиятләштерүче тарафыннан иминиятләштерелгән затның (файда алучының) гаризасы һәм иминиятләштерүче тарафыннан тәкъдим ителгән иминият очрагы булуын раслаучы документлар нигезендә башкарыла.

6.2. Иминият түләвен гамәлгә ашыру турында Карар кабул итү өчен кирәкле документлар исемлеге, аларны бирү һәм карау тәртибе иминият шартнамәсендә билгеләнә.

6.3. Иминият суммаларын түләү иминләштерелгән затларга иминият шартнамәләренен башка төрләре буенча тиешле суммаларга бәйсез рәвештә башкарыла.

6.4. Иминият суммалары иминләштерелгән затларга (файда күрүчеләргә)

иминиятләштерүче тарафыннан тиешле суммаларны иминият шартнамәсендә билгеләнгән ысул белән сумнарда күчерү юлы белән түләнә.

6.5. Иминият суммаларын түләү иминиятче тарафыннан күрсәтелгән түләү турында Карар кабул итү өчен кирәкле документлар алынган көннән алып 10 көн эчендә башкарыла.

VII. Иминиятләштерүче белән иминиятләштерүченең үзара исәп-хисап тәртибе

7.1. Әгәр иминият шартнамәсе гамәлдә булу срогы дәвамында иминләштерелгән затларның акчалата түләүләре күләме, шулай ук аларның саны үзгәргән булса, күрсәтелгән хәлләргә бәйле рәвештә алынмаган яисә артык алынган иминият кертемнәре суммалары өстәмә түләнергә яисә кире кайтарылырга тиеш. Иминият шартнамәсен төзегән якларның килешүе буенча күрсәтелгән суммалар иминият шартнамәсе гамәлдә булган чираттагы чорга иминият кертемнәре күләмнәрен билгеләгәндә исәпкә алынырга мөмкин.

7.2. Иминиятләштерүче тарафыннан иминият кертемнәре кертү ешлыгы иминият шартнамәсендә билгеләнә.

VIII. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминләштерү чыгымнарын финанслау

8.1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминләштерү чыгымнарын финанслау Зеленодольск муниципаль районының Норлат авыл җирлеген бюджетының әлеге максатларга каралган акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.